JAARSTUKKEN 2019

PURMEREND

Programma

10

BESTUUR EN CONCERN

Portefeuillehouder: D. Bijl

Inleiding

In dit programma staan de doelen en middelen van de raad, het college en het management van de organisatie centraal. Dit programma hangt samen met de paragraaf bedrijfsvoering.

Wat willen we bereiken

Beoogd maatschappelijk effect beleidsveld 10.1 Bestuur en concern

Het Purmerendse gemeentebestuur is betrokken, voorspelbaar, transparant en efficiënt als het gaat om het te voeren beleid en de daarbij horende prestaties. Bovendien wil de gemeente de toets van verantwoording achteraf, door accountant en publiek, goed doorstaan.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Er is een systeem geselecteerd en in gebruik genomen voor de raadsinformatie. Met dit systeem kan de Griffie gemakkelijker werken. We zijn met dit systeem ook beter voorgesorteerd op de toekomstige Wet Open Overheid, om informatie vanuit de Raad toegankelijker te maken voor inwoners en andere belanghebbenden. Het nieuwe systeem is ook beter te beheren en veiliger.
- In 2019 heeft de gemeenteraad het herindelingsontwerp vastgesteld om te komen tot een bestuurlijke fusie met Beemster per 1 januari 2022. Na terinzagelegging is dit document gewijzigd in een herindelingsadvies en aan de gemeenteraden van Beemster en Purmerend aangeboden ter besluitvorming in februari 2020. Er is in 2019 hard gewerkt aan de totstandkoming van deze documenten en de inhoud hiervan. Hierbij is zowel in Beemster als in Purmerend een zorgvuldig proces doorlopen en is de inbreng van inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers meegenomen en verwoord in het herindelingsadvies.

Wat heeft het gekost

(bedragen x € 1.000)	Realisatie 2018	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 bijgesteld	Realisatie 2019	Afwijking
Lasten	-8.799	-8.956	-9.159	-9.944	-785
Baten	4.835	4.878	5.023	5.397	374
Saldo	**-3.964**	**-4.078**	**-4.135**	**-4.547**	**-411**

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een nadelige afwijking van € 411.000. Dit komt door € 785.000 hogere lasten en € 374.000 hogere baten.

AFWIJKINGEN BELEIDSVELD BESTUUR EN CONCERN

BV101 - Bestuur & concern	
Afwijkingen (bedragen × € 1.000)	
Baten	
Bijdrage Beemster	284
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	66
Overig	24
Totaal Baten	**374**
Lasten	
Dienstverleningsovereenkomst Beemster	-66
Projecten Beemster	-284
Regio MRA	-156
Waterlands Archief	-200
Overig	-79
Totaal Lasten	**-785**

BV101 - Bestuur & concern
Baten
Bijdrage Beemster
In 2019 zijn aan diverse projecten uren besteed voor de gemeente Beemster. Deze uren vallen buiten de dienstverleningsovereenkomst. De uren zijn met instemming van de gemeente Beemster in rekening gebracht en leiden tot een niet geraamde bate van € 284.000.
Dienstverleningsovereenkomst Beemster
De kosten van de dienstverleningsovereenkomst Beemster zijn € 66.000 hoger door nieuwe CAO afspraken. Deze kosten zijn doorberekend aan de gemeente Beemster.
Lasten
Dienstverleningsovereenkomst Beemster
Door de nieuwe CAO afspraken zijn de kosten van de dienstverleningsovereenkomst € 66.000 hoger dan geraamd. Deze kosten zijn in rekening gebracht bij de gemeente Beemster, conform deze overeenkomst.
Projecten Beemster
In 2019 zijn diverse projecten voor de gemeente Beemster uitgevoerd, die niet onder de dienstverleningsovereenkomst vallen. Vooraf is overeenstemming met de gemeente bereikt om deze kosten apart in rekening te brengen. In totaal gaat het hier om € 284.000. Dit betreft omgevingsplan landelijk gebied, dorpsontwikkelingsvisie Midden-Beemster, ontwikkelingen Zuidoost-Beemster, VV woonwijk West-Beemster en doorberekende kosten voor onderzoek, statistiek en informatievoorziening.
Regio MRA
In 2019 zijn uren geschreven voor taken voor de regio. Diverse ontwikkelingen en met name de MRA (o.a. MRA-invest) heeft de nodige ambtelijke capaciteit gevraagd. De niet geraamde kosten van € 156.000 komen ten laste van de bestemmingsreserve Samenwerking Regio ZW. Deze reserve is gevuld met gelden van de voormalige SRA, die voor dit doel is bestemd.
Waterlands Archief
Eind 2019 bleek de voorziening voor groot onderhoud voor het Waterlands Archief niet toereikend vanwege geconstateerde achterstallig onderhoud. Berekend is dat € 200.000 extra nodig is om de voorziening weer toereikend te maken. Het college heeft vanwege veiligheid besloten een extra dotatie ten laste van de jaarrekening 2019 te doen.

RESERVES

Er is een bedrag van € 156.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Regionale samenwerking ZW ter dekking van de ureninzet voor de Metropoolregio Amsterdam.

VOORZIENINGEN

Wachtgeldverplichting wethouders: deze voorziening wordt ingezet ter dekking van de kosten van voormalige wethouders. In 2019 is de vergoeding van 2 voormalige wethouders verantwoord ten laste van deze voorziening.

INVESTERINGEN

In dit programma zijn in 2019 geen investeringen.

STRUCTURELE EFFECTEN

Voor dit programma zijn er geen structurele effecten.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Onderwerp (-/- is lagere baten / lasten)	Lasten	Baten
Kosten bestuurlijke fusie Beemster	-369	0
Totaal	**-369**	**0**

FINANCIËLE OVERZICHTEN

1 Algemene dekkingsmiddelen

ALGEMEEN

De algemene middelen van de gemeente dekken de kosten van de programma's. Dit betreft middelen waar geen voorafgaand specifiek bestedingsdoel aan ten grondslag ligt. De algemene uitkering uit het gemeentefonds is de belangrijkste vrij besteedbare inkomstenbron voor de gemeente. Het Rijk bepaalt de hoogte van deze algemene uitkering. De gemeente kan ook zelf inkomsten genereren door het heffen van belastingen, waarvan de onroerendezaakbelasting de belangrijkste is. De opbrengst van belastingen kent, in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel en behoort tot de algemene dekkingsmiddelen. Overige vrij besteedbare middelen zijn de dividenden van deelnemingen en het renteresultaat verbonden aan de financieringsfunctie.

Tot de algemene dekkingsmiddelen behoren de baten en lasten van:

- Lokale belastingen en heffingen;
- De algemene uitkering uit het gemeentefonds;
- Het gemeentelijk financieringsbeleid, het saldo van de externe vaste geldleningen en de intern toegerekende rente aan activa en grondexploitaties;
- De baten en lasten die verbonden zijn aan financiële deelnemingen;
- Incidentele baten en lasten over voorgaande jaren;
- Algemene baten en lasten waaronder onvoorziene inkomsten en nog te bestemmen middelen (stelposten).

GEMEENTEFONDS

De uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2019.

De uitgavenontwikkelingen binnen de verschillende ministeries hebben direct gevolgen voor de groei en/of krimp (het accres) van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Najaar 2018 was het voorlopig accres voor 2019 nog vastgesteld op een (nominale) groei van 6,88%. Deze groei is in de loop van 2019 gedaald naar 6,06% (een daling van 0,82%). De bijstelling van het accres is het gevolg van de in het Regeerakkoord vastgelegde keuzes.

Onderzoek normeringsystematiek (samen trap-op, samen trap-af)

De afgelopen periode is gebruikt om de nomerningsystematiek opnieuw te evalueren. Hierbij is ook gekeken naar de beoogde stabiliteit van de systematiek. Op basis van deze evaluatie zijn er een viertal varianten uitgewerkt voor de normering van het gemeentefonds vanaf 2022 door het Rijk. Op dit moment bestaat er nog geen oplossing voor de accresdalingen in de loop van het begrotingsjaar en meer stabiliteit in het gemeentefonds. Het Rijk houdt vast aan een oplossing die structureel hetzelfde accres oplevert. De VNG wil dat de gemeenten wel trap op gaan met extra rijksuitgaven maar niet trap af bij lagere rijksuitgaven. De verwachting is dat een nieuw kabinet eigen keuzes kan maken in de te hanteren systematiek. In de tussentijd spant het Rijk zich in om voor de middellange termijn (2020 en 2021) de volumeschommeling van het lopende jaar te dempen. Hierbij leiden schommelingen door loon- en prijsbijstellingen niet tot reële mee- of tegenvallers (indexatiesystematiek wijzigt niet). De demping van de schokken zal binnen de meerjarenperiode budgetneutraal en binnen de geldende uitgavenplafonds gebeuren. Hierover treedt het Rijk met de VNG in overleg.

In 2019 zijn drie circulaires verschenen (mei, september- en december) over het financieel perspectief voor gemeenten. De belangrijkste ontwikkelingen uit deze circulaires stonden in het teken van:

- extra incidentele middelen (2019 t/m 2021) voor jeugdhulp (deze middelen zijn vooral bedoeld ter ondersteuning van de gemeenten om de transitie te maken) en het actieprogramma dak- en thuisloze jongeren, extra